

RAADGEVEND COMITÉ bij het VAPH

De heer James Van Casteren
Administrateur-generaal
VAPH
Koning Albert II-laan 37
1030 BRUSSEL

7 juli 2017

Uw kenmerk
POST-20170517-21420 SB
Contactpersoon
Gerrit Pearce

Ons kenmerk
1100/RC/JPVB/gp/17/AdvRC27-06bis
E-mail
gerrit.pearce@vaph.be

Bijlagen
Telefoon
(02)225 84 66

Advies van het Raadgevend Comité bij het VAPH uitgebracht tijdens zijn zitting d.d. 27-06-2017 m.b.t. de conceptnota 'Zorg- en ondersteuning op maat van alle gezinnen'.

Geachte heer Van Casteren

Het Raadgevend Comité bij het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap heeft tijdens zijn zitting van 27 juni 2017 de hiernavolgende adviezen en opmerkingen geformuleerd m.b.t. bovenvermelde nota.

De Vlaamse Regering wil de gezinszorg versterken. Om deze ambitie waar te maken werkte de Vlaamse Regering vandaag een toekomstgericht werkingskader uit. Het huidige aanbod gezinszorg en het aanbod aanvullende thuiszorg worden met het oog op de toekomst samengevoegd als één gezinsondersteunend aanbod, de gezinszorg.

Het comité verwelkomt de betrokken perspectiefnota van één gezinszorg en kan zich scharen achter de basisprincipes van de toekomstvisie, die uitgaan van de eigen regie en de keuzevrijheid van de cliënt, en o.a. bijdragen tot de realisatie van de concepten van vermaatschappelijking van de zorg en van de persoonsvolgende financiering (PVF).

Niettemin wenst het ook een aantal bedenkingen te formuleren op het vlak van de operationalisering ervan.

- Het comité acht het aangewezen om een duidelijk onderscheid te maken tussen enerzijds de specifieke verzorgende taken en ook huishoudelijke taken ten behoeve van welbepaalde door de sector gezinszorg te ondersteunen doelgroepen, en anderzijds de dienstverlening binnen deze diensten via andere erkenningen (bvb. dienstencheques, klusjesdiensten) waarop alle gezinnen een beroep kunnen doen.
- Het comité wenst vast te houden aan het ondersteuningsmodel van de vijf concentrische cirkels aan personen met een handicap, zoals beschreven in de Memorie van Toelichting bij het PVF-

decreet¹.

Vanuit deze context is het comité vooreerst van mening dat een aantal zorg- en ondersteunende taken t.a.v. de doelgroep personen met een handicap zodanig handicapspecifiek zijn dat hiervoor een specifieke professionaliteit vereist is. Het vraagt zich dan ook af of de taakomschrijvingen van de toekomstige diensten niet op een al te ambitieus niveau liggen. Veeleer opteert het comité voor het inzetten van handicapspecifieke expertise door in een netwerk samen te werken en multidisciplinaire teams samen te stellen over diensten heen,...

- Het kan niet de bedoeling zijn dat diensten zich op het terrein zouden begeven van opdrachten (bvb. woningaanpassing) die decretaal reeds aan andere diensten zijn toegewezen, en aldus de bestaande expertise niet zouden gebruiken en bijkomende expertise zouden moeten verwerven terwijl deze elders bestaat. Dit zou ook de efficiënte inzet van middelen niet ten goede komen.
- Daarnaast heeft het comité bedenkingen bij de al te 'subsidiar' omschreven opdracht van de rol van gezinszorg, waardoor de indruk wordt gewekt dat de diensten gezinszorg exclusief een rol cirkel 4 ('algemene zorg en dienstverlening') opnemen (cf. p. 31). Het comité is veeleer van mening dat de persoon met een handicap centraal moet staan in een model waarbij samenspel tussen de actoren in de diverse cirkels het uitgangspunt zou moeten zijn. Het comité is het er ook over eens dat in een dergelijk samenwerkingsmodel de reguliere, erkende diensten gezinszorg gespecialiseerde expertise moeten kunnen inkopen bij andere vergunde aanbieders, en deze expertise dan mee kunnen inzetten in het kader van gezinszorg t.b.v. doelgroepen met specifieke noden (zie ook infra).
- Het comité verwelkomt het feit dat wordt geopteerd voor een systeem van persoonsvolgende financiering van de diensten, die flexibel moeten zijn qua inzet van hun dienstverlening en uren, via zorgtickets (vergelijkbaar met de vouchers i.h.k.v. de PVF in de VAPH-sector). In het kader van zorgvernieuwing stelt het comité voor om ook een PVB in cashformule te voorzien voor de financiering van niet-vergunde initiatieven, naar analogie met de mogelijkheden die thans in de VAPH-sector gelden. Een dergelijke maatregel zou alvast kunnen anticiperen op een mogelijke toekomstige integratie van de financieringssystemen. De vraag wordt gesteld of aan deze niet-vergunde initiatieven toch geen kwaliteitseisen moeten worden opgelegd.
- In het verlengde van zijn eerder uitgebracht advies d.d. 21-02-2017 inzake de combinatie PVF/gezinszorg, beklemtoont het comité dat - in de tussenfase in afwachting van de introductie van het persoonsvolgend financieringsmechanisme – noch het door het VAPH ter beschikking gestelde persoonsvolgende budget (PVB), noch door het VAPH vergoede dienstencheques mogen worden ingezet voor de eigen bijdrage van de cliënt aan de ondersteuning door de diensten voor gezinszorg² binnen hun urencontingent; de cliënt moet de eigen bijdrage in dat geval met eigen middelen (i.e. uit inkomen) vergoeden. De full-cost van ondersteuning gezinszorg kan enkel met het PVB VAPH worden gefinancierd buiten het urencontingent. Één en ander moet dubbele financiering, waarbij VAPH-middelen oneigenlijk zouden worden ingezet voor 'reguliere' gezinszorg, vermijden. Wel is het comité het erover eens dat de sector gezinszorg over voldoende financieringsmiddelen moet kunnen beschikken om zijn opdrachten kwaliteitsvol te kunnen vervullen.

¹ <https://docs.vlaamsparlament.be/docs/stukken/2013-2014/g2429-1.pdf>; zie m.n. p. 6-8

² onder gezinszorg wordt hier begrepen de reguliere zorg geboden door de sector gezinszorg voor welbepaalde doelgroepen, te onderscheiden van de 'nevenactiviteiten' door deze diensten via andere erkenningen (zoals klusjesdiensten): cf. eerste gedachtestreepje supra.

- M.b.t. collectieve dagopvang vanwege zowel dagverzorgingscentra uitgebaat door diensten gezinszorg als VAPH-aanbieders acht het comité het aangewezen dat dezelfde financieringscriteria zouden worden gehanteerd. Het comité kan zich vinden in het doorbreken van de schotten tussen sectoren, op voorwaarde dat reciprociteit zou gelden inzake de financieringsmodaliteiten, inzonderheid m.b.t. het 'inkopen' van ondersteuning.

Ik dank u bij voorbaat om deze adviezen tevens te willen overmaken aan de Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

Met vriendelijke groeten

(i.o. getekend door Gerrit Pearce, secretaris)

Ingrid Borré

Ondervoorzitter van het Raadgevend Comité
Wvd. voorzitter zitting 27-06-2017